

TER BESLISSING

Aan
de minister

**Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek**

Inlichtingen

10.2.e

T
F 10.2.e

10.2.e@minfin.
nl

www.minfin.nl

Datum

30 oktober 2020

Notitienummer

2020-0000210638

Auteur

10.2.e

Van

AFEP

notitie

Testen adv steekproeven

Aanleiding

Zondag 1 november neemt u deel aan de informele Catshuissessie om het coronabeleid te bespreken. Mogelijk komt in het Catshuis ook het bco- en testbeleid aan de orde. Wij hebben een aanpak uitgewerkt om actuele en betrouwbare informatie over de ontwikkeling van de Coronavirus in economische sectoren te vergaren met relatief kleine steekproeven. U kunt in het Catshuis aangeven dat wij voornemens zijn dit verder uit te werken, samen met EZK en VNO-NCW, om te bezien of dit naast het bron- en contactonderzoek van de GGD gebruikt kan worden.

Beslispunt

- Wenst u een praktische uitwerking van dit plan in samenspraak met EZK, GGD en RIVM?

Kern

- Het RIVM biedt geen specifieke gegevens over de ontwikkeling van het Corona-virus in economische sectoren. Tevens geeft het RIVM zelf aan dat haar ramingsmethodieken geen scherp beeld geven van landelijke trends in de besmettingsgraad.¹
- Wij schetsen hieronder een aanpak om actuele, betrouwbare informatie te vergaren met relatief kleine steekproeven die passen binnen de huidige testcapaciteit. Een aselechte steekproef van 3000 Corona-tests volstaat om exact te schatten welk percentage van de Nederlandse bevolking besmet is.
- In een gegeven sector – bijvoorbeeld de horeca - zijn slechts 500 tests op dagbasis voldoende om (groeve trends in) besmettingsgraden in kaart te brengen.
- Deze data zouden ons in staat stellen beter te evalueren welke maatregelen bijdragen aan de bestrijding van het virus en welke niet.
- U kunt dit in het Catshuis opbrengen wanneer het testbeleid ter sprake komt, dan wel te vragen of deze informatie bestaat en gedeeld kan worden met de Trojka.

Toelichting

Steekproeven: een betrouwbare oplossing voor gebrek aan testcapaciteit

- Er is onvoldoende capaciteit om de gehele Nederlandse bevolking regelmatig te testen. Het is zaak om deze capaciteit zo snel mogelijk op te schalen.
- Op basis van steekproeven is echter al een precies beeld mogelijk van de ontwikkeling van het Corona-virus.

¹ Jaap van Dissel zei recentelijk in de Tweede Kamer: "Het is echt ingewikkeld om te zeggen: is het stabiel, neemt het toe of is het aan het afnemen? Met dat dilemma zitten we op dit moment." Bron: <https://nos.nl/artikel/2354367-wat-is-er-aan-de-hand-met-de-coronacijfers-niks-structureels-zegt-ggd.html>

- We hebben uitgerekend dat er dagelijks 3.000 Corona-tests nodig zijn om exact te schatten welk percentage van de Nederlandse bevolking besmet is met het Corona-virus.^{2,3} Dit is eenvoudig na te rekenen door tienduizend trekkingen uit een binomiale distributie te simuleren en de steekproef-fout te observeren.⁴
- Voor subpopulaties – zoals risicoberoepen – zijn 500 tests op dagbasis voldoende om (trends in) besmettingsgraden in kaart te brengen.⁵
- Deze methodiek is gelijksoortig aan de 'griepsurveillance' studie van het RIVM.⁶
- Volgende week starten we met EZK een gesprek of dit uitvoerbaar is binnen hun initiatief voor sneltesten.

Waarom is deze informatie cruciaal?

- Een asymptomatisch testbeleid met 3.000 tests per dag geeft 'real-time' inzicht in de verspreiding van het virus:
 - Het aantal (a)symptomatische dragers
 - De verhouding tussen symptomatische en asymptomatische dragers
 - Geografische en demografische trends
- Zonder bovenstaande informatie is geen doelmatige strategie te formuleren om het coronavirus te bestrijden. Daarmee blijft de relatieve bijdrage van verschillende maatregelen ook onbekend.
- Asymptomatisch testen onder subpopulaties faciliteert doelmatiger beleid en snellere heropening van (delen van) de economie.

Middels welke kanalen kan een goede steekproef worden gerealiseerd?

- Er is een combinatie van kanalen denkbaar voor de realisatie van een representatieve dagelijkse steekproef:
- Mobiele test-teams: stellen zich op in publieke ruimtes (winkelcentra, stations, etc.) en vragen individuen om zich vrijwillig te laten testen.
- Open inschrijving. Deze methode is al eens succesvol ingezet in IJsland.
- Dagelijkste testen via instellingen als scholen, verzorgingshuizen, huisartsenposten⁷ en grote werkgevers (waaronder het Rijk en gemeenten).⁸
- Op termijn kunnen we de steekproef uitbreiden om demografische groepen en regio's scherp in beeld te krijgen.

Wie zou dit uit kunnen voeren?

- De organisatie kan worden belegd bij private en publieke partijen (e.g. GGD) of via publiek-private samenwerking.
- Informatie op sectorniveau is ook cruciaal voor het bedrijfsleven. EZK is in de voorbereidende fase van een snel-test programma voor het bedrijfsleven. Wij zijn in gesprek met EZK of wij dit idee in dat traject kunnen haken.

² Hierbij maken we gebruik van het feit dat we informatie uit opeenvolgende dagen kunnen combineren omdat de steekproeven niet onafhankelijk zijn.

³ Deze aanpak verschilt van die van het RIVM, omdat het RIVM een raming doet gebaseerd op een niet-representatieve steekproef in combinatie met data van serologische tests uit juni. Bron: <https://data.rivm.nl/geonetwerk/srv/dut/catalog.search#/metadata/097155aa-75eb-4caa-8ed3-4c6edb80467e>

⁴ Indicatieve berekening: bij 3.000 tests per dag zou de foutmarge (90% Confidence Interval) twee promille (+/-0.1%) bedragen, onafhankelijk van de grootte van de populatie.

⁵ Indicatieve berekening: bij 500 tests per dag zou de foutmarge (90% Confidence Interval) zes promille (+/-0.3%) bedragen, onafhankelijk van de grootte van de populatie.

⁶ Bron: <https://www.rivm.nl/surveillance-van-infectieziekten/griepsurveillance>

⁷ Deze methodiek wordt door het RIVM jaarlijks gebruikt voor de griep epidemie. Bron: <https://www.rivm.nl/surveillance-van-infectieziekten/griepsurveillance>

⁸ Een opt-out systeem zou de beste resultaten leveren.